

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن گویا: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: موسسه مطبوعاتی نشرگستر امروز نوین • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

شرق روزنامه

یکشنبه ۱۸ مرداد ۱۴۰۵ • ۲۵ صفر ۱۴۴۸ • ۹ جولای ۲۰۲۶ • سال بیست‌ودوم • شماره ۸۰۵۴۴۷ • صفحه اذان ظهر تهران ۱۲:۱۰ • اذان مغرب ۱۹:۲۰ • اذان صبح فردا ۳:۴۵ • طلوع آفتاب ۵:۱۹

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

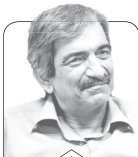
youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

خارجی خوانی

خرمابزان در قطب شمال

شهربارخواجهیان

سایتتئیفیک آمریکن در گزارشی به قلم جکی فلین مورگنسون مطلبی نوشته که در ادامه ترجمه آن می‌آید. قطب شمال سریع‌تر از بقیه سیاره گرم می‌شود. داده‌های تازه نشان می‌دهند که وضعیت چقدر وخامت‌یار است. دمای قطب شمال اکنون ۳۲٫۲ درجه سانتیگراد (بیش از ۹۰ درجه فارنهایت) است. قطب شمال در حال تجربه گرمای خرمابزان است. در پهنه شمال روسیه -منطقه‌ای که سرمای سخت آن معروف خاص و عام است- دما این هفته به طور میانگین بالای ۳۲ درجه بوده که بر انبوه رکوردهای شکسته‌شده گرمای تاکنون ثبت‌شده این تابستان می‌افزاید.

در روزهای اخیر، ایستگاه هواشناسی سلاگُتسی، در نزدیکی مرز دایره قطبی، دمای هوا به ۳۳٫۹ درجه رسید و رکوردهای پیشین را شکست. یک ایستگاه دیگر به نام آلتیوک، دمای ۳۲٫۷ درجه را ثبت کرد، که با داده‌های جمع‌آوری‌شده از سوی سرویس اطلاعات هوایی اُکیمت و گزارش‌شده توسط ماکسیمیلیانو هرا مطابق دارد. اگر این را در چشم انداز قرار دهیم، این دماها همسان با دمای هوای آرلاندوس فلوریدا در این فصل سال است. آلن جرارد، هواشناس مستقل می‌گوید «بررسی‌های سال‌های اخیر نشان داده‌اند که قطب شمال بسیار سریع‌تر از بقیه سیاره گرم می‌شود، و این در واکنش به آب‌شدن یخ دریاهاست. پس جای شگفتی ندارد که ما شاهد این دماهای رکوردشکن در عرض‌های جغرافیایی بالا باشیم». این یک اتفاق واکنشی خطرناک است: با آب‌شدن یخ‌ها، قطب شمال، نور خورشید کم‌تری را باز می‌تاباند، و اقیانوس گرمای بیشتری را جذب می‌کند. این [فرایند] خود موجب آب‌شدن بیشتر یخ می‌شود. این منطقه دارد چهار برابر سریع‌تر از بقیه نقاط جهان گرم می‌شود. جرارد می‌گوید دمای فزاینده محتمل نیست که به این زودی‌ها باز ایستد زیرا جریان آب و هوایی قدرتمند ال‌نینو موجب آن است که امسال منتظر ورودش هستیم.

ویژگی یک سال ال‌نینویی، دمای بالای نامعمول اقیانوس آرام است که ممکن است آشفتنی آب و هوایی در دیگر نقاط را کلید بزند، و موجب بارش سهمگین در برخی نواحی و خشک‌سالی در دیگر مناطق و نیز-بالا رفتن دما شود. جرارد می‌گوید: «با توجه به رکوردشکنی‌های بالقوه ال‌نینو، احتمال می‌رود که در ۲۰۲۷ شاهد رکورد گرمایشکنی‌های باز هم بیشتری از امسال باشیم. این طور نیست که سیاره ما نیاز به کمک برای ثبت رکورد دمای بالا داشته باشد. در آمریکا، در سنترال پارک نیویورک دما برای نخستین‌بار از سال ۲۰۱۲ به ۳۷٫۸ درجه رسید. در بخش‌هایی از مونتانا دما به ۴۳٫۹ درجه، و دمای مناطقی در آیداهو، یوتا و وایومینگ به ۴۳٫۹ درجه گذشت.»

خبرخوانی

تاثیر فیلم اودیسه بر فروش شعر

فروش کتاب‌های شعر در بریتانیا امسال در مسیر ثبت یک رکورد تاریخی قرار دارد و این موفقیت تا حد زیادی به لطف استقبال از اقتباس سینمایی پرهزینه و پرفروش «کریستوفر نولان» از «اودیسه» نوشته «هومر» میسر شده است. «گاردین» نوشت: براساس داده‌های مؤسسه پژوهش بازار فروش کتاب‌های شعر در ۳۰ هفته نخست سال ۲۰۲۶ از شش میلیون پوند فراتر رفته است که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۳٫۳ درصد افزایش را نشان می‌دهد. بخش چشمگیری از رشد امسال به شعر حماسی ۲۷۰۰ساله «هومر» مربوط می‌شود؛ چراکه اقتباس «نولان»، با بازی مت دیموُن، تام هالند، زندایا و آن هتاوای، این حماسه یونانی باستان را به مخاطبان جدیدی معرفی کرده است. علاوه‌براین فروش کتاب جایی «اودیسه» هزارو ۴۰۰ درصد افزایش داشته است. نسخه‌های «اودیسه» و «ایلیاد» تاکنون در سال جاری میلادی ۹۸۰ هزار پوند از فروش کتاب‌های شعر را به خود اختصاص داده‌اند که یعنی از هر ۱۰ پوندی که در بریتانیا صرف خرید کتاب شعر شده، ۱٫۲۰ پوند مربوط به این دو اثر بوده است. حتی این امکان وجود دارد که «هومر» رکورد بیشترین فروش سالانه یک شاعر در بریتانیا را نیز به چالش بکشد.

مردم آسیب‌دیده در جنگ ۱۲روزه و جنگ رمضان با مشکلات متعددی در زمینه پوشش بیمه مواجه بوده‌اند. عدم پوشش پایه بیمه برای خسارت‌های جنگ اولین مشکل مردم در جنگ ۱۲روزه ۱۴۰۴ بود. بر اساس ماده ۲۸ قانون بیمه، خسارت‌های ناشی از جنگ جزء استثنائات است و تحت پوشش بیمه‌نامه‌های معمولی قرار نمی‌گیرد. این موضوع باعث شد بسیاری از آسیب‌دیدگان، به ویژه صاحبان خودرو، با این مشکل روبه‌رو شوند؛ به طوری که از مجموع بیش از پنج هزار خودروی آسیب‌دیده، تنها هزارو صد دستگاه دارای بیمه‌نامه بدنه معتبر بوده‌اند.

در ایران، مطابق ماده ۲۸ قانون بیمه مصوب ۱۳۱۶، خسارات ناشی از جنگ، شورش یا بلوا تحت پوشش بیمه قرار نمی‌گیرند، مگر اینکه به‌صراحت در بیمه‌نامه ذکر شده باشد. این امر به‌ویژه در بیمه‌های آتش‌سوزی، بیمه بدنه خودرو، مسئولیت و سایر رشته‌ها مشاهده می‌شود. از مرداد ۱۴۰۴ و با اعلام شرکت سهامی بیمه ایران خرید بیمه جنگ برای خانه و خودرو معمولاً به صورت الحاقیه‌ای در بیمه‌های اصلی مانند بیمه آتش‌سوزی یا بیمه بدنه خودرو اضافه می‌شود. برای خرید بیمه جنگ فعلاً باید به شرکت بیمه یا سامانه‌های آنلاین مراجعه کرد، اطلاعات ملک یا وسیله نقلیه را وارد و پوشش جنگ را به عنوان گزینه اضافی در خسارت‌های تحت پوشش بیمه آتش‌سوزی و بدنه انتخاب کرد. سپس با پرداخت حق بیمه مربوطه، این پوشش فعال می‌شود. بسیاری از آسیب‌دیدگان جنگ‌های ۱۲روزه و جنگ رمضان از ارزیابی‌های غیرمنصفانه و پایین‌تر از قیمت واقعی خسارت گلایه داشته‌اند. جبران خسارت‌ها با پرداخت‌های ناقص و ناکافی همراه بود. تأخیر در تعیین تکلیف و ارزیابی باعث شد برخی از آسیب‌دیدگان مجبور شوند با هزینه شخصی خودروی خود را تعمیر کنند. آسیب‌دیدگان از نبود یک نهاد مشخص برای پیگیری و پاسخ‌گویی به مشکلات خود گلایه داشتند. برآورد اولیه خسارت خودروها حدود صد میلیارد تومان بوده است.

همچنین، خسارت‌های واردشده به وسایل منزل بسیاری از آسیب‌دیدگان تا مدت‌ها بلا تکلیف مانده و پوشش داده نشد. برای جبران این خسارات، مقرر شد افرادی که بیمه‌نامه داشتند، خسارت خود را از شرکت‌های بیمه دریافت کنند و افرادی که فاقد پوشش بودند، خسارت خود را از دولت دریافت کنند.

همچنین، برخی شرکت‌های بیمه با صدور الحاقیه، امکان افزودن پوشش خطر جنگ را برای بیمه‌نامه‌های موجود فراهم کردند. در جنگ رمضان (اسفند ۱۴۰۴ - فروردین ۱۴۰۵) با وجود درس جنگ ۱۲روزه، مشکلات همچنان به چشم می‌خورد. شرکت سهامی بیمه ایران تا

مهدی زارع

اواسط تیر ۱۴۰۵، حدود ۲٫۵ همت (دو هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان) خسارت به آسیب‌دیدگان این جنگ پرداخت کرده است. این رقم نشان‌دهنده حجم بالای خسارت‌های وارده است. برای جبران خسارت، شرکت‌های بیمه اقدام به صدور بیمه‌نامه‌های ویژه با پوشش خطر جنگ کردند. به عنوان مثال، بیمه ایران بیش از ۳۱۷ هزار فقره بیمه‌نامه در این زمینه صادر کرد که شامل ۱۸۰ هزار فقره بیمه بدنه خودرو و ۱۳۷ هزار فقره بیمه منازل مسکونی بوده است. با وجود این اقدامات، گزارش‌ها حاکی از آن است که همچنان چالش‌هایی در زمینه پرداخت به‌موقع و کامل خسارت‌ها وجود داشته است. برای نمونه، در اواخر تیر ۱۴۰۵، بیمه ایران اعلام کرد که به دنبال دریافت بدهی‌های خود از بیمه مرکزی برای تسریع در پرداخت خسارت‌هاست.

اولین شرکت بیمه ایرانی، شرکت سهامی بیمه ایران در تاریخ ۱۵آبان ۱۳۱۴ به پیشنهاد علی‌اکبر داور (وزیر مالیه وقت) و با همکاری دکتر الکساندر آقاییان تأسیس شد. نخستین نمایندگی‌های بیمه خارجی ۱۲۸۹ خورشیدی پیش از تأسیس شرکت بیمه ایران، از سوی نمایندگی‌های شرکت‌های خارجی - شرکت‌های روسی «نازداز» و «الفا» و نمایندگی‌های انگلیسی - انجام می‌شد. صدور اولین بیمه‌نامه ایران در ۱۵آبان ۱۳۱۴ هجریمان با افتتاح رسمی بیمه ایران، به صورت بیمه آتش‌سوزی برای منزل شخصی علی‌اکبر داور صادر شد. قانون بیمه در ۷ اردیبهشت ۱۳۱۶ دو سال پس از تشکیل اولین شرکت بیمه، در ۳۶ ماده به تصویب مجلس شورای ملی رسید و چارچوب حقوقی صنعت بیمه در ایران را پایه‌گذاری کرد. بیمه حوادث و سوانح طبیعی در ایران در قالب «صندوق بیمه همگانی حوادث طبیعی» - بیمه پایه سوانح- و همچنین «پوشش‌های تکمیلی و اختیاری بیمه آتش‌سوزی» ارائه می‌شود. صندوق بیمه همگانی حوادث طبیعی (بیمه پایه) در سال ۱۳۹۹ به تصویب رسید، تمامی ساختمان‌های مسکونی دارای انشعاب قانونی برق در سراسر کشور، به صورت اجباری تحت پوشش بیمه پایه سوانح طبیعی قرار

گزارش خوانی

ازدواج‌های لحظه آخری

وقتی یک سرباز روسی در میدان نبرد کشته می‌شود، بازماندگان و ورثه قانونی او مبلغی یکجا به‌عنوان پرداختی اولیه از سوی ارتش دریافت می‌کنند که از پنج میلیون روبل (حدود ۶۴ هزار دلار) آغاز می‌شود. این غرامت پرداختی برای آن است که خیال داوطلبان راحت باشد که اگر بدترین سناریو رخ داد- که غالباً هم رخ می‌دهد- خانواده‌هایشان از نظر مالی تأمین خواهند بود. اما اکنون نگرانی‌های فزاینده‌ای در جامعه روسیه شکل گرفته که نشان می‌دهد این مزایای مالی دستمایه سوءاستفاده کلاهبرداران بی‌رحمی شده است که افکار عمومی و رسانه‌های دولتی روسیه به آنها لقب «بیهوده‌های سیاه» داده‌اند. آنها با شگردهای فریب‌کارانه، مردان را به دام ازدواج‌های صوری می‌کشانند، آنها را راهی جبهه می‌کنند و به محض کشته‌شدن همسران جدیدشان، با کنارزدن سایر اعضای خانواده، غرامت‌های سنگین دولتی را به جیب می‌زنند. در ماه‌های اخیر، انتشار افشاکری‌های متعدد درباره کشته‌شدن سربازانی که بیش از مرگ در خط مقدم به دام ازدواج‌های صوری افتاده یا حتی در بستر مرگ و در بیمارستان عقد کرده‌اند، افکار عمومی روسیه را تکان داده است. در یکی از جنجالی‌ترین پرونده‌های «بیهوده‌های سیاه» که سال گذشته بازتاب گسترده‌ای داشت، پرستار یک بیمارستان نظامی پس از متهم‌شدن به ازدواج با پنج سرباز تحت مراقبت خود- در‌ست‌پیش از آنکه آنها بر اثر شدت جراحات تسلیم مرگ شوند- از کار برکنار شد. او این کار را صرفاً برای دریافت غرامت مرگ آنها انجام داده بود. این سوءاستفاده مالی دست روی نکته حساسی در جامعه روسیه گذاشته است. این دست «جراثم» اکنون به «ابعاد نگران‌کننده‌ای» رسیده است. تبلیغات گسترده‌ای برای تشویق به ازدواج،

آین کهن نوروزیل، جمعه ۱۶ مرداد، در روستای هالیدشت شهرستان املش برگزار شد. جشنی که آغاز سال نو در گاه‌شماری دیلمی را نشان می‌دهد و امسال با رسیدن به سال ۱۶۰۰ قرن ۱۷ دیلمی آغاز می‌شود. عکس: فاطمه هادی پور، ایسنا

سفرخوانی

نوتردام؛

تاریخی میان قدرت و صلح

علی مرسلی

برای دومین بار به پاریس آمده‌ام. اما این نخستین بار است که کلیسای نوتردام را از نزدیک می‌بینم. در سفر پیشین، این کلیسا پس از آتش‌سوزی سال ۲۰۱۹ در سکوت داربست‌ها و پشت پرده‌های بازسازی، از چشم بازدیدکنندگان پنهان مانده بود. این بار اما گویی نوبت آن رسیده است که این بنا را نه‌فقط به‌عنوان یکی از نمادهای معماری گوتیک، بلکه به‌مثابه یکی از صحنه‌های اصلی تاریخ اروپا ببینم.

کلیسا مملو از بازدیدکنندگان است و هم‌زمان مراسم مذهبی نیز در آن جریان دارد. باید پذیرفت که نوتردام، در مقایسه با بسیاری از کلیساهای ایتالیا و حتی برخی دیگر از کلیساهای پاریس، الزاماً باشکوه‌ترین یا چشم‌نوازترین بنای مذهبی نیست. آنچه این مکان را متمایز می‌کند، نه صرفاً معماری، بلکه وزن تاریخی آن است؛ تاریخی که در میان ستون‌ها، پنجره‌ها و سنگ‌هایش رسوب کرده و حتی برای کسی که از جزئیات آن آگاه نیست، نوعی حس ابهت و سکوت می‌آفریند.

بسیاری نوتردام را از رهگذر رمان گوزیششت نوتردام وینکتور هوگو و اقتباس‌های سینمایی آن می‌شناسند، اما این کلیسا پیش از آنکه به ادبیات راه یابد، در متن تاریخ اروپا جای داشته است؛ جایی که بارها تصمیم‌هایی گرفته شد و رخدادهایی رقم خورد که مسیر یک ملت و گاه یک قاره را تغییر داد.

دوم دسامبر ۱۸۰۴، ناپلئون بناپارت در همین کلیسا تاج بر سر گذاشت، اما آنچه این مراسم را ماندگار کرد، نه خود تاج‌گذاری، بلکه شیوه انجام آن بود. ناپلئون، پاپ پیوس هفتم را از رم به پاریس فراخوانده بود، اما در لحظه سرنوشت‌ساز اجازه نداد پاپ تاج را بر سرش بگذارد. او تاج را خود از محراب برداشت و بر سر نهاد؛ حرکتی که بیشتر بیانیه‌ای سیاسی بود. این رفتار، استقلال اقتدار سیاسی از مشروعیت دینی را به نمایش گذاشت. او اعلام کرد که قدرت امپراتور دیگر نه از کلیسا، بلکه از اراده و اقتدار دولت و خواست ملت سرچشمه می‌گیرد. این تصویر، به یکی از نمادهای گذار اروپا از نظم سنتی به سیاست مدرن بدل شد.

اما دو قرن پیش از آن، همین کلیسا شاهد رویدادی بود که نتیجه‌ای کاملاً متفاوت داشت. هجدهم اگوست ۱۵۷۲، ازدواج مارگارت والوا، شاهزاده کاتولیک فرانسه، با هانری ناور، رهبر پروتستان‌های فرانسه، در برابر نوتردام برگزار شد؛ پیوندی که قرار بود به جنگ‌های مذهبی پایان دهد و میان دو جامعه عمیقاً متخاصم، آشتی برقرار کند. با این حال، رهبران کاتولیک حتی اجازه ندادند داماد پروتستان و همراهانش وارد کلیسا شوند؛ نشانه‌ای آشکار از آنکه شکاف‌های سیاسی و مذهبی، عمیق‌تر از آن بودند که با یک مراسم ازدواج ترمیم شوند.

صدها نفر از اشراف و رهبران پروتستان برای این مراسم به پاریس آمده بودند، اما تنها چهار روز بعد، سرچشمه به جان کلباسر دو کولینی، رهبر پروتستان‌ها، شهر را به آستانه انفجار رساند. بامداد ۲۴ اگوست، با آغاز آنچه بعدها به «کشتار سن‌بارتلمی» شهرت یافت، خشونت از ترور یک رهبر فراتر رفت و به قتل‌عام هزاران نفر در پاریس و دیگر شهرهای فرانسه انجامید. ازدواجی که قرار بود نماد صلح باشد، به یکی از تلخ‌ترین تراژدی‌های تاریخ اروپا بدل شد و خود آن پیوند نیز سرانجام به جدایی انجامید. هانری ناور برای حفظ جان خود ناچار شد در آن لحظه به‌طور موقت مذهب کاتولیک را بپذیرد. سال‌ها بعد، او با عنوان هانری چهارم بر تخت پادشاهی فرانسه نشست و در سال ۱۵۹۸ با صدور فرمان نانت، آزادی‌های محدودی برای پروتستان‌ها به رسمیت شناخت و به بخش مهمی از جنگ‌های مذهبی فرانسه پایان داد. جمله مشهور منسوب به او -«پاریس ارزش یک مراسم عشای ربانی را دارد»- روح تصمیم او را برای تغییر مذهب بازتاب می‌دهد؛ او مؤمن به قدرت و صلح بود و تصور می‌کرد که مصالحه سیاسی، بیش از پافشاری بر حقیقتی مطلق، می‌تواند راه را برای صلح بکشد. کلیسای نوتردام تنها یک شاهکار معماری نیست؛ حافظه سنگی اروپاست، جایی که هم نمایش اقتدار سیاسی را به خود دیده، هم شکست آرمان صلح و هم تولد دوباره مصالحه را. از تاج‌گذاری ناپلئون تا کشتار سن‌بارتلمی و فرمان نانت، هر بار بخشی از تاریخ اروپا بر صحنه و پشت صحنه این بنا روایت شده است.

ای بی‌سی‌نورژ در گزارش ماهانه اشتغال دولت فدرال آمریکا که منتشر شد،

خبر داد اقتصاد این کشور در ماه جولای به‌طور غیرمنتظره ۲۳ هزار شغل از دست داده است. این کاهش حکایت از شکننده‌شدن بازار کار این کشور در شرایطی دارد که مصرف‌کنندگان همچنان در برابر موج تورمی ناشی از جنگ با ایران مقاومت کرده‌اند. اما در همین میان ۵۷ هزار شغل ایجاد شده است. اداره آمار کار آمریکا اعلام کرد نرخ بیکاری نیز از ۴۰٫۲ درصد در ژوئن به ۴۰٫۱ درصد در آگوست کاهش یافته است. اقتصاد این کشور در ماه‌های ابتدای جنگ با ایران تحت فشار قرار گرفته است. اقتصاد این کشور در نیمه نخست سال ۲۰۲۶ به‌طور میانگین ماهانه ۹۲ هزار شغل ایجاد کرده است. این رقم در مقایسه با نیمه دوم سال ۲۰۲۵ بهبود قابل‌توجهی نشان می‌دهد؛ جنگ اخیر علیه ایران قیمت بنزین را در آمریکا افزایش داد و تورم را در ماه می به بالاترین سطح سه سال اخیر رساند.

۲۳ هزار شغل